

I. Olvasd el a szöveget, majd oldd meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!

A *Pál utcai fiúk* című regény cselekménye a 19. század végén, 1889 tavaszán játszódik. Az író mintegy tíz napba sűríti az eseményeket, ez idő alatt a két gyerekcsapat megvívja harcát a játszóhelyükért.

A regény helyszíne Budapest, annak 8. és 9. kerülete, a Józsefváros és a Ferencváros területe. A mai Pál utca is itt található, mint ahogy a regény fontosabb helyszínei, az iskola, a grund, a Fűvészkert és Nemecsekék otthona is.

„És másnap, mikor az egész osztály néma, ünnepies csöndben ült a helyén, és Rácz tanár úr komoly léptekkel, lassan, ünnepélyesen ment föl a katedrára, hogy onnan a nagy csöndben halk szóval emlékezzék meg Nemecsek Ernőről, és felszólítsa az egész osztályt, hogy holnap délután három órakor valamennyien fekete vagy legalábbis sötét ruhában gyülekezzenek a Rákos utcában, Boka János komolyan nézett maga elé a padra, és most először kezdett derengeni egyszerű gyereklelkében a sejtés arról, hogy tulajdonképpen mi is az élet, amelynek mindnyájan küzdő, hol bánatos, hol vidám szolgálai vagyunk.”

A regény nem csupán egy ifjúsági regény, a fiúk nem csupán kamasz gyerekek, a grund nem csak egy üres telek. Mindezek jelképekké váltak. Nemecsek Ernő a hazájáért felelősséget vállaló meg nem értett kisember önfeláldozó, hősies és bátor jelképe. A grund pedig jóval több mint egy játszótér, *jelképezi* az igazságért folyó harcot is.

(https://www.nkp.hu/tankonyv/irodalom_5_nat2020/fejezet_04_osszefoglalas)

I.1. Válaszd meg a fenti szöveg alapján az alábbi kérdéseket! Írj „igaz” vagy „nem igaz” kifejezéseket válaszként!

- a) Igaz-e, hogy A Pál utcai fiú regény napjainkban játszódik?
- b) Igaz-e, hogy A Pál utcai fiúk című mű egy ifjúsági regény ?
- c) Igaz-e, hogy a mű cselekménye Budapesten játszódik?
- d) Igaz-e, hogy a regény egy felnőtt család életéről szól?
- e) Igaz-e, hogy a mű főszereplője Nemecsek Ernő, mintegy jelképpé vált?

I.2. Állítsd sorrendbe számozással a regény eseményeit!

- Kémiaóra.
- Menekülés a pálmaházon át.
- Geréb, a lázító.
- Az elnökválasztás.
- Az einstand története.
- Áts és Geréb párbeszéde: az árulás.
- Belopódzás a Fűvészkertbe.
- Zászlólopás.
- Bujkálás a fegyverraktárban.
- Csónakkal a szigetre.

I.3. Határozd meg, mit nevezünk ifjúsági regénynek!

.....

.....

.....

.....

.....

I.4. A mű szerkezete Előkészítésből, Bonyodalomból, A cselekmény kibontakozásából, Tetőpontból, és Megoldásból áll. Párosítsd az eseményeket a szerkezeti elemekkel, másolj a megfelelő helyre!

Előkészítés:

.....

.....

Bonyodalom:

.....

.....

A cselekmény kibontakozása:

.....

.....

Tetőpont:

.....

.....

Megoldás:

.....

.....

Látogatás a Fűvészkertben.

Beépítik a grundot.

A szereplők, és a helyszínek bemutatása.

A döntő csatában Nemicsek legyőzi Áts Ferit.

A gittegylet bemutatása. Geréb árulása.

Készülődés a harcra.

Két gyerekcsoport küzdelme, a vörösingések meg akarják szerezni a grundot, a Pál utcaiak játszóhelyét,

A vörösingéseket kitiltják a Fűvészkertből.

I.5. Mi a véleményed? Mi lehet a mű legfontosabb mondanivalója! Fogalmazd meg 6-8 mondatban!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

I.6. Egészítsd ki a szöveget a megadott szavakkal a regény segítségével!

A grund magavolt, mint ahogy ez üres telekhez illik is. A palánkjafelől húzódott végig. Jobbról-balról két határolja, s hátul... igen, hátul volt az, ami a grundot, érdekessé tette. Itt tudniillik egy másik következett. Ezt a másik nagy telket egy cég bérelte, s a telek telis-tele voltSzabályos rakva állott itt az ölfá, s a hatalmas kockák közt kis voltak. Valóságos Hát kellett ennél gyönyörűbb hely a? Nekünk,fiúknak bizony nem kellett. Ennél szebbet, ennél mi el se tudtunk képzelni. A Pál utcai telek gyönyörű sík föld volt, s ez volt az, ami az prériket helyettesítette.

- a. favágó
- b. nagyszerűvé
- c. indiánosabbat
- d. gőzfűrészelő
- e. üres
- f. városi
- g. Mária utcai
- h. kövekkel
- i. nagy ház
- j. amerikai
- t. kockákba

- k. teli
- l. mulatozásra
- m. nagy telek
- n. utcák
- o. farakásokkal
- p. magyar
- q. labirintus
- r. falusi
- s. Pál utca